

ALCUDIA

nètic català, que correspon a una espècie de «desmossarabització» del diftong *éi*, com a *ïéi* > *i*. Hi havia, doncs, consciència entre els nostres pobladors, encara en el segle XIII, que el mossàrab tenia *éi* o *ïéi*, on el català n'havia fet *i* (*miéi* = *mig*). I així és com en repoblar-se la Conca de Barberà, la forma mossàrab *Pieira* (APIARIA 'abellars', duplicat del nom de la vila de *Piera*, a l'Anoia) esdevingué *Pira*, vileta propera a Montblanc.

ALCÚDIA-ARROM, veg. *Arrom*

ALFOGUTX, rafal antic que devia estar prop de Lluc (Mall.)

Nom que es deu haver perdut, però que interessa recollir com a testimoni dels topònims mossàrabs en *-tx* i accent desplaçat. Figura *Rabal Alfogutx* en el *Rep.* dins el terme de les Muntanyes, 113, amb variant *R. Alfogut*, 37. Quadrado, *Conq.* 489, vol interpretar-lo com arabisme per «campos o prados», és pensant és clar en *ḡubás* pl. de *ḡab*s (*RMa.*), inacceptable per la *-tx* i també per la *-g*. Ha de venir del ll. FOCOS 'llocs habitats', català ant. *focs*, amb un tractament paral·lel al de *Cogullutx*, *Albercu(t)x*, etc.

ALGAIARENS (Ciutadella, Men. 1, d-12)

Nom d'una cala i d'una antiga alqueria.

Probablement àrab i de l'arrel *ḡ-yr* 'canviar'. Molt possiblement un dual, cosa molt freqüent en la toponímia (Alcalatén, s'Alcadena). Seria el de *ḡiyâr* 'permuta, barata'.⁵¹

Tenint en compte que A. Ramis⁵² registra la forma *Algayrens*, de l'any 1474, potser seria més aviat un *ḡayr* de la mateixa arrel. De tota manera es tractaria del dual *Al-ḡiyaren(i)* (o *-rein* en cas oblic), i la *s* seria afegida pels catalans; pron. *ḡe*, a causa de les emfàtiques *ḡ* i *r*; amb el dual de *ḡayr* no s'explica tan bé la segona *a*. En tot cas, fonèticament no basta partir del dual de *ḡâr* 'cova' (sugerit per Gayangos a Quadrado, *Conq.* 482) ni de *ḡairân* que Steiger (*Contrib.* 240) deu suposar plural de *ḡâr* (quan, en realitat, és *ḡirân*).

51. R. Dozy, *Supplément...*, vol. II, p. 234, A.

52. *Noticias...*